

การถอดองค์ความรู้ของเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

๑. เรื่อง จุลินทรีย์หน่อกล้วยผู้ช่วยย่อยสลายฟางข้าว

๒. ชื่อเกษตรกรเจ้าขององค์ความรู้ นายบุญชู ขุนอินทร์

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๓๙ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลท้ายทุ่ง อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๙ - ๕๖๖๒๘๔๙

๓. ความเป็นมา

นายบุญชู ขุนอินทร์ เกษตรกรต้นแบบของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอทับคล้อ(ศพก.) ได้เป็นแบบอย่างในการทำนาของเกษตรกรในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ การใช้สารชีวภัณฑ์ รวมไปถึงการใช้จุลินทรีย์หน่อกล้วยในการย่อยสลายฟางข้าวแทนการเผาฟางข้าวก่อนทำการผลิตข้าวในรอบถัดไป ซึ่งสามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และรักษาสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

๔. องค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ

จุลินทรีย์หน่อกล้วย เป็นการนำหน่อกล้วยมาหมักให้ได้จุลินทรีย์ที่มีประโยชน์เพื่อนำมาใช้ในการเกษตร เพราะในดินที่มีต้นกล้วยขึ้นจะเป็นดินที่มีสภาพอุดมสมบูรณ์ มีจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ต่อพืช จึงได้นำน้ำหมักที่ได้จากหน่อกล้วยไปใช้รดฟางข้าวหรือปล่อยในร่องน้ำเพื่อหมักฟาง ปรากฏว่า มีการย่อยสลายฟางข้าวได้เร็วกว่าปกติจากเดิม ประมาณ ๑๐ - ๑๕ วัน เหลือเพียงแค่ ๗ - ๑๐ วัน ก็สามารถไถฟางข้าวได้ ซึ่งวิธีทำก็แสนง่ายมี

วัสดุอุปกรณ์ดังนี้

- ๑ หน่อกล้วย ขนาดความสูงไม่เกิน ๑ เมตร (มีรากและดินติดมาด้วย) จำนวน ๓ ส่วน
- ๒ กากน้ำตาล จำนวน ๑ ส่วน
- ๓ ถังมีฝาปิด ขนาด ๒๐ ลิตร (หรือใหญ่กว่า)

วิธีทำ

๑. สับหน่อกล้วยให้ละเอียด
๒. นำหน่อกล้วยที่สับพร้อมกากน้ำตาลในถังมีฝาปิด(น้ำจากหน่อกล้วยจะออกมาหลังจากหมักทิ้งไว้)
๓. หมักทิ้งไว้ประมาณ ๗ - ๑๐ วัน นำไปใช้ได้

วิธีการนำไปใช้

นำหมักจุลินทรีย์หน่อกล้วย ๑๐๐ ซี.ซี. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นฟางข้าว หรือปล่อยจุลินทรีย์หน่อกล้วยในอัตรา ๑ ลิตร ต่อพื้นที่ ๑ ไร่ ไปพร้อมกับการร่อนน้ำเข้านาข้าว ประมาณ ๗ - ๑๐ วัน ก็สามารถไถกลบฟางและต่อซังข้าวได้

๕. สรุปองค์ความรู้ที่ใช้

๕.๑ การผลิต ใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในพื้นที่มาใช้ในการกระบวนการผลิต

๕.๒ การสิ่งแวดล้อม ลดปัญหาการเผาฟางในพื้นที่

๖. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. มีความสนใจศึกษาหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ มีการศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆในการผลิตตลอดเวลา

๒. การใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการผลิตให้เกิดประสิทธิภาพ

๓. เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่ผู้สนใจ

๗. แนวคิดในการทำงาน

การทำงานต้อง ศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา รวมไปถึงการใส่ใจสิ่งแวดล้อม

๘. หลักคิดในการประกอบอาชีพการเกษตร

ทุกกระบวนการทำนาต้องทำเองด้วยตัวเอง

๙. รูปภาพประกอบ

๑๐. ที่มาของข้อมูล (ผู้ถอดองค์ความรู้)

ชื่อ นายกิตติพัฒน์ อินทร์ประสิทธิ์

ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

สำนักงานเกษตรอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร